

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH W PRZEDSZKOLU – PROBLEMY WYCHOWAWCZE

Podstawa prawna:

- Prawo oświatowe z dnia 10.05.2018 (Dz.U. 2017 poz. 59 tj. Dz.U. 2018 poz. 996)
- Statut Niepublicznego Przedszkola Katolickiego im. bł. Franciszki Siedliskiej w Elblągu

Szczegółowy wykaz procedur:

- 1.Procedura postępowania z dzieckiem sprawiającym trudności wychowawcze.
- 2.Procedura postępowania wobec dziecka mającego trudności edukacyjne.
- 3.Procedura wspierania rozwoju dziecka nadpobudliwego.
- 4.Procedura wspierania rozwoju dziecka zdolnego.
- 5.Procedura postępowania z dzieckiem z lękami, nieśmiałością.
- 6.Procedura postępowania z dzieckiem z rodziny dysfunkcyjnej.

I PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM SPRAWIAJĄCYM TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE

Cele procedury

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych przedszkola w sytuacjach trudnych,
- wskazanie działań naprawczych (korekcyjnych, terapeutycznych),
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych,
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym wychowanka.

1.Nauczyciel nawiązuje kontakt z rodzicami w celu przekazania i pozyskania dodatkowych informacji oraz uzgodnienia wspólnego oddziaływania wychowawczego.

2.Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązywania problemów dziecka:

- za zgodą rodziców kieruje dziecko na konsultację specjalistyczną (psycholog),
- opracowuje program działań z dzieckiem w oparciu o wnioski wynikające z przeprowadzonych badań,
- prowadzi działania kompensacyjne.

1.Nauczyciel wspomaga rodziców w pracy z dzieckiem poprzez :

- wskazanie odpowiadającej problemowi literatury,
- przekazywanie propozycji zabaw i ćwiczeń,
- dostarczanie wiedzy o instytucjach wspomagających rodzinę.

1.Nauczyciel szczegółowo zapoznaje członków rady pedagogicznej z zaistniałym problemem i przedstawia podejmowane wnioski do realizacji.

2.Kierując się dobrem dziecka, w przypadku pojawiających się problemów rozwojowych i braku współpracy, dyrektor wraz z Zarządem SRDNPk przeprowadza w obecności nauczycieli grupy rozmowę z rodzicami i sporządza z tego spotkania notatkę służbową.

3. Wszelkie sygnały na temat zachowania dziecka kierowane do nauczyciela muszą zostać odnotowane w dzienniku zajęć.

4. W przypadku braku zgody rodzica na przeprowadzenie badań specjalistycznych oraz braku jakiegokolwiek współpracy z przedszkolem, przy problemie dotyczącym dziecka zagrażającego bezpieczeństwu innych, Rada Pedagogiczna podejmuje decyzję o zgłoszeniu do Sądu Rodzinnego faktu niewydolności wychowawczej rodziny.

II PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC DZIECKA MAJĄCEGO TRUDNOŚCI EDUKACYJNE

CELE PROCEDURY

1. Wczesne rozpoznanie zaburzeń rozwojowych dziecka i stymulowanie jego rozwoju.
2. Wnikliwe poznanie sytuacji dziecka i jego rodziny oraz zaprojektowanie pomocy adekwatnej do potrzeb.
3. Podjęcie systematycznego, kompleksowego działania na rzecz rozwoju dziecka, w szczególności:
 - ▲ rozwijanie myślenia,
 - ▲ ćwiczenie koncentracji uwagi,
 - ▲ usprawnienie koordynacji wzrokowo-ruchowej,
 - ▲ usprawnienie percepcji słuchowej i koordynacji słuchowo-wzrokowej,
 - ▲ wzbogacenie zasobu słownictwa.
4. Korygowanie i rozwijanie zaburzonych funkcji.
5. Wyrównanie dysharmonii rozwojowych.
6. Kompensowanie braków rozwoju psychofizycznego.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA:

1. Dokonuje diagnozy (obserwacji) wstępnej dziecka w trakcie odpowiednio dobranych ćwiczeń i zabaw, poprzez **ocenę poziomu sprawności poszczególnych funkcji rozwojowych i umiejętności**, min.:
 - ▲ lateralizacji,
 - ▲ orientacji w schemacie własnego ciała i w przestrzeni,
 - ▲ tempa mechanicznego uczenia się,
 - ▲ spostrzegawczości,
 - ▲ myślenia logicznego i wnioskowania,
 - ▲ koncentracji uwagi,
 - ▲ pamięci wzrokowej,
 - ▲ percepcji wzrokowej,
 - ▲ koordynacji wzrokowo-ruchowej,
 - ▲ sprawności manualnej i grafomotorycznej,
 - ▲ pamięci słuchowej,
 - ▲ analizy słuchowej,
 - ▲ syntezy słuchowej,
 - ▲ słuchu fonematycznego, pamięci fonologicznej, sprawności aparatu artykulacyjnego i wymowy (konsultacja z logopedą),
 - ▲ zasobu słownictwa,
 - ▲ rozumienia podstawowych poleceń,
 - ▲ znajomości liter i techniki czytania,
 - ▲ pojęcia liczby i umiejętności liczenia,
 - ▲ poziomu samodzielności i samoobsługi.

2. Pogłębia wiedzę o dziecku poprzez poznanie jego środowiska rodzinnego.
3. Współpracuje ze specjalistami podczas obserwacji dziecka – prowadzi konsultacje.
4. Nawiązuje kontakt z rodzicami w celu poinformowania o wynikach obserwacji.
- 5. Informuje rodziców o możliwościach i rodzaju pomocy dziecku:**
 - ▲ badania diagnostyczne w PPP,
 - ▲ wydanie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, opinii o potrzebie kształcenia specjalnego lub opinii o dziecku przez PPP,
 - ▲ zakwalifikowanie dziecka na zajęcia terapeutyczne w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
6. Występuje do rodziców o zgodę na przeprowadzenie badań w PPP, która wskaże mu kierunki pracy kompensacyjnej z dzieckiem.
7. Szczegółowo zapoznaje członków RP z zaistniałą sytuacją i przedstawia podejmowane działania.
8. Na podstawie opinii lub orzeczenia wydanego przez PPP opracowuje i wdraża **program pracy indywidualnej**, który powinien być realizowany poprzez:
 - ▲ stosowanie metod odpowiednich do potrzeb i możliwości dziecka,
 - ▲ trening usprawniający zaburzone czynności,
 - ▲ w miarę potrzeb zapewnienie odpowiednich pomocy dydaktycznych dostosowanych do zaburzenia rozwojowego,
 - ▲ wsparcie i akceptację poczynań dziecka, tego, jakim jest,
 - ▲ stosowanie systemu motywacji opartego na wzmocnieniach pozytywnych.
9. Wykorzystuje m.in. następujące **metody pracy i ich elementy** w celu niwelowania zaburzeń rozwojowych: W. Sherborne, behawioralnej, Dobrego Startu, piktogramy, pedagogika zabawy i inne metody zgodne z potrzebami dziecka.
10. **Współpracuje z rodzicami** dziecka poprzez:
 - ▲ udzielanie pomocy poprzez kształtowania postaw i zachowań pożądaných w kontaktach z dzieckiem,
 - ▲ wzmacnianie więzi emocjonalnej pomiędzy rodzicami i dzieckiem,
 - ▲ wsparcie w procesie pełnej akceptacji zaburzeń rozwojowych,
 - ▲ udzielanie instruktażu i porad oraz prowadzenie konsultacji w zakresie pracy z dzieckiem,
 - ▲ pomoc w przystosowaniu warunków w środowisku domowym do potrzeb dziecka oraz w pozyskaniu i wykorzystaniu w pracy z dzieckiem odpowiednich środków dydaktycznych,
 - ▲ udzielenie informacji o pomocy psychologa na terenie przedszkola.
11. W przypadku pojawiających się problemów związanych ze współpracą z rodzicami lub jej braku, dyrektor wraz z Zarządem SRDNPk przeprowadza w obecności nauczycieli pracujących w grupie rozmowę z rodzicami i sporządza z tego spotkania notatkę służbową.
12. Wszelkie sygnały na temat zachowania dziecka i jego problemów kierowane do nauczyciela oraz wszelkie kontakty z rodzicami muszą zostać odnotowane w dzienniku zajęć.
13. W przypadku braku zgody rodzica na przeprowadzenie badań specjalistycznych oraz braku jakiegokolwiek współpracy z placówką RP podejmuje decyzję o zgłoszeniu do sądu rodzinnego faktu niewydolności wychowawczej rodziny.

III PROCEDURA WSPIERANIA ROZWOJU DZIECKA NADPOBUDLIWEGO

Zespół nadpobudliwości psychoruchowej to nadmierna pobudliwość układu nerwowego, na ogół objawiająca się przez nadruchliwość, wzmoczoną pobudliwość emocjonalną i/lub specyficzne zaburzenia w sferze poznawczej. Inaczej mówiąc, to odmienna praca mózgu, która uniemożliwia dziecku kontrolowanie swoich zachowań, a więc także kontrolowanie uwagi i ruchów. Jest stałą cechą dziecka, która może zmieniać się w miarę jak ono dorasta.

Wyróżnić można trzy charakterystyczne dla nadpobudliwości grupy objawów:

- nasilone **zaburzenia uwagi** – niemożność jej skoncentrowania (sfera poznawcza),

- nadmierna **impulsywność** (sfera emocjonalna),
- nadmierna **ruchliwość** (sfera ruchowa).

1. Postępowanie nauczyciela wobec dziecka nadpobudliwego:

- ustalanie stałych i jednoznacznych zasad, przypominanie dziecku o obowiązujących zasadach oraz konsekwentne ich respektowanie,
- stwarzanie dziecku „uporządkowanego świata”,
- stosowanie krótkich, czytelnych komunikatów,
- szukanie konstruktywnych form rozładowania nadruchliwości,
- częste chwalenie dziecka, zauważanie drobnych sukcesów,
- prowadzenie „zeszytu korespondencji”,
- niekaranie dziecka za objawy niezależne od niego,
- przygotowywanie dziecka na nową sytuację i ustalenie nieprzekraczalnych zasad,
- rozkładanie trudniejszych zadań na etapy, dzielenie dłuższych poleceń na części,
- dostosowanie tempa pracy do możliwości dziecka,
- stosowanie przerw, zabaw ruchowych,
- docenianie trudu włożonego w pracę dziecka nadpobudliwego,
- stosowanie metod wyciszających, relaksujących.

1. Przedszkole zapewnia dzieciom nadpobudliwym:

- możliwość uczestniczenia w indywidualnej terapii z psychologiem.

1. Rodzicom dziecka nadpobudliwego przedszkole oferuje:

- stałą i systematyczną współpracę z wychowawcą, celem ustalenia wspólnych kierunków pracy z dzieckiem (wspólny front działania dom-przedszkole),
- literaturę tematyczną,
- współpracę z psychologiem.

1. Nauczyciele uczniów nadpobudliwych mają możliwość:

- udziału w organizowanych przez Przedszkole szkoleniach,
- konsultacji ze specjalistami z PPP celem uzyskania wskazówek i zaleceń do pracy z dzieckiem.

IV PROCEDURA WSPIERANIA ROZWOJU DZIECKA ZDOLNEGO

Działania przedszkola ukierunkowane na ucznia zdolnego:

- poznawanie dziecka i jego zainteresowań, mocnych stron, zdolności,
- położenie większego nacisku na myślenie twórcze niż odtwórcze,
- zachęcanie do twórczego rozwiązywania problemów,
- uczenie umiejętności planowania swojej pracy,
- umożliwianie udziału w konkursach i przeglądach,
- zindywidualizowanie pracy dziecka zdolnego,
- pomaganie w kształtowaniu pozytywnej samooceny, wzmacnianie wiary w swoje zdolności, wyrażanie zadowolenia z sukcesów,
- uczenie przyjmowania uwag i radzenia sobie z niepowodzeniami.

● Dziecko zdolne ma możliwość:

- wykonywania zadań dodatkowych o podwyższonym stopniu trudności,
- indywidualizacji pracy w toku zajęć – dostosowanie stopnia trudności, poziomu i ilości zadań na zajęciach,

- pełnienie roli asystenta nauczyciela w trakcie zajęć,
- uzyskania od nauczyciela pomocy w przygotowywaniu się do konkursów przedszkolnych i poza placówką,
- udziału w zajęciach dodatkowych organizowanych w przedszkolu.

- W pracy z uczniem zdolnym nauczyciel:

- a)rozpoznaje uzdolnienia twórcze na podstawie obserwacji,
- b)opracowuje i wdraża indywidualny program edukacyjny,
- c)systematycznie współpracuje z rodzicami celem ustalenia kierunków pracy z dzieckiem.

V PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM Z LĘKAMI, NIEŚMIAŁOŚCIĄ

CELE PROCEDURY

- 1.Przełamywanie lęklności społecznej.
- 2.Poprawa emocjonalnego i społecznego funkcjonowania dziecka w grupie.
- 3.Zmniejszenie napięć i niepokojów.
- 4.Stworzenie poczucia pewności siebie, zapewnienie równowagi emocjonalnej.
- 5.Ułatwienie nawiązywania kontaktów z innymi dziećmi i zawieranie przyjaźni.
- 6.Stwarzanie sytuacji do wypowiedzi, prezentacji.
- 7.Zachęcanie do podejmowania prób i wysiłków na miarę możliwości.
- 8.Podnoszenie poziomu samooceny dziecka.

ZAKRES DZIAŁAŃ

- 1.Poznanie zasięgu zjawiska.
- 2.Rozpoznanie przyczyn i źródeł oraz ich eliminowanie.
- 3.Stworzenie klimatu bezpieczeństwa, dobrego samopoczucia.
- 4.Umożliwienie dziecku zaistnienia w roli członka społeczności.
- 5.Wspomaganie rozwoju dziecka w budowaniu dla niego oparcia.
- 6.Zapewnienie jak najlepszych warunków do rozwoju dziecka.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA

- 1.Dokonuje obserwacji wstępnej dziecka.
- 2.Nawiązuje kontakt z rodzicami w celu wypracowania systemu postępowania.
- 3.Zapoznaje rodziców z planem działań, który podejmie, jednocześnie zobowiązuje rodziców do współpracy.
- 4.Współpracuje ze specjalistami podczas obserwacji dziecka – prowadzi konsultacje.
- 5.Szczegółowo zapoznaje członków RP z zaistniałym problemem i przedstawia podejmowane działania.
- 6.Występuje do rodziców o zgodę na przeprowadzenie badań w PPP.
- 7.Stwarza atmosferę całkowitej akceptacji.
- 8.Opracowuje i realizuje program pracy, który powinien być realizowany poprzez:
 - ▲ wsparcie i akceptację poczynań dziecka, tego, jakim jest,
 - ▲ ograniczenie zakazów i nakazów,
 - ▲ stosowanie systemu motywacji opartego na wzmocnieniach pozytywnych,
 - ▲ dostarczenie możliwości dokonywania prób samodzielnego przewyciężania problemu,
 - ▲ swobodę niezależnego działania,
 - ▲ trening samodzielności,

- ▲ eliminowanie reakcji lęku i paniki (poznanie pomieszczeń placówki),
- ▲ organizowanie zajęć wspierających poczucie przynależności do grupy,
- ▲ stwarzanie sytuacji, w których dziecko pokona strach przed wypowiedaniem własnych odczuć,
- ▲ zachęcanie do swobodnych rozmów w formie dialogu,
- ▲ przydzielenie ważnych ról w grupie.

9. W przypadku pojawiających się problemów związanych ze współpracą z rodzicami lub jej braku, dyrektor wraz z Zarządem SRDNPk przeprowadza w obecności nauczycieli pracujących w grupie rozmowę z rodzicami i sporządza z tego spotkania notatkę służbową.

10. Wszelkie sygnały na temat zachowania dziecka i jego problemów kierowane do nauczyciela oraz wszelkie kontakty z rodzicami, muszą zostać odnotowane w dzienniku zajęć .

VI PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM Z RODZINY DYSFUNKCYJNEJ

CELE PROCEDURY

1. Usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych przedszkola w sytuacjach trudnych.
2. Poprawa emocjonalnego i społecznego funkcjonowania dziecka w grupie.
3. Zmniejszenie napięć i niepokojów.
4. Eliminowanie u dzieci negatywnego obrazu samego siebie.
5. Stworzenie poczucia pewności siebie, zapewnienie równowagi emocjonalnej.
6. Ułatwienie nawiązywania kontaktów z innymi.
7. Stworzenie warunków zaspokajających potrzebę bezpieczeństwa.
8. Poznanie praw dziecka, człowieka.
9. Dostrzeganie asertywnych uczuć i ich wyrażanie.
10. Wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym dziecka.

ZAKRES DZIAŁAŃ

1. Poznanie zasięgu zjawiska.
2. Rozpoznanie przyczyn i źródeł oraz ich eliminowanie.
3. Wspomaganie rozwoju dziecka.
4. Otwieranie przestrzeni kontaktu, bez przyspieszania na siłę działań.
5. Wzmocnienie kontaktu emocjonalnego niewerbalnego.
6. Zapewnienie jak najlepszych warunków do rozwoju dziecka.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA

1. Dokonuje obserwacji wstępnej dziecka i diagnozy sytuacji rodzinnej dziecka.
2. Interweniuje, czyli reaguje na domniemany problem dziecka.
3. Nawiązuje kontakt z rodzicami (zaproszenie do rozmowy) w celu uzyskania rady, pomysłu – jak postępować z dzieckiem.
4. Zapoznaje rodziców z planem działań, który podejmie, jednocześnie zobowiązuje rodziców do współpracy.
5. Współpracuje ze specjalistami podczas obserwacji dziecka – prowadzi konsultacje.
6. Szczegółowo zapoznaje członków RP z zaistniałym problemem i przedstawia podejmowane działania.
7. Informuje o pomocy psychologa na terenie przedszkola.
8. Jeśli zauważy niepokojące objawy deficytu rozwojowego u dziecka, występuje do rodziców o

zgody na przeprowadzenie badań w PPP.

9. Jeśli zauważy ślady pobicia, objawy wskazujące na wykorzystanie seksualne, ma obowiązek powiadomić rodziców o podjęciu interwencji, czyli zgłoszenia zaistniałego faktu odpowiednim organom.

10. Nawiązuje współpracę z instytucjami społecznymi; jak policja, sąd rodzinny.

11. Opracowuje i realizuje program pracy, który powinien być realizowany poprzez:

- ▲ wsparcie i akceptację poczynań dziecka, tego, jakim jest,
- ▲ podjęcie kontaktu z dzieckiem, którego brak w domu rodzinnym,
- ▲ jasno sformułowane cele,
- ▲ jasne komunikaty,
- ▲ aktywizację i usprawnianie funkcji fizycznych,
- ▲ pobudzanie i wzmacnianie pozytywnych dynamizmów rozwojowych,
- ▲ rozwijanie zainteresowań,
- ▲ odreagowywanie konfliktów,
- ▲ korektę nieodpowiednich nawyków,
- ▲ posługiwanie się komunikatem „ja” (*ja martwię się o ciebie*), rodzice dysfunkcyjni zwykle stosują komunikat „ty” (*ty nic nie robisz*),
- ▲ oferowanie realnej pomocy, adekwatnej do potrzeb dziecka,
- ▲ konsekwentne przestrzeganie ustalonych zasad, umów.

12. Motywuje rodziców do podjęcia terapii i rozwiązania osobistych problemów.

13. Wspiera dziecko poprzez budowanie systemu wsparcia zewnętrznego, poszukiwanie bezpiecznych miejsc i osób, na których pomoc dziecko może liczyć (dziadkowie, ciocia).

14. W przypadku pojawiających się problemów związanych ze współpracą z rodzicami lub jej braku, dyrektor wraz z Zarządem SRDNPk przeprowadza w obecności nauczycieli pracujących w grupie rozmowę z rodzicami i sporządza z tego spotkania notatkę służbową.

15. Wszelkie sygnały na temat zachowania dziecka i jego problemów kierowane do nauczyciela oraz wszelkie kontakty z rodzicami muszą zostać odnotowane w dzienniku.